

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

IV. De peccatis, quæ sive non possunt, sive non solent reservari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

ut Episcopus aliquos Casus superaddat reſervatos pro ſolis ſuis his Monialibus, quod certe poteſt, quando Domino judicaverit ad monialium bonum conducere.

Ex dictis ſit, Moniales abſolvi non poſſe à reſervatis niſi à legitimo Confeſſario, habente facultatem pro dictis reſervatis de qua re multa habet Quintanad. l. c. nimis fortalle benigne; lege item multa apud Pellizzarium citatum, lib. 5. de pen. c. 5. §. 4. n. 40.

An Novitii.

5. Decantata quaſtio: nam propterea breviter tibi illam indico, legendam, ſi placet, apud Doctores mox citandos latius. Eam verò hic explicabo ſub illa æquivalenti quaſtione: Per quemnam Novitii abſolvi à reſervatis valeant?

6. Distingendum eſt. Aliud enim dicendum de peccatis reſervatis ab Episcopis, aliud de peccatis reſervatis à Prælatiſ ejus Religionis, in qua Novitius eſt.

Pro Reſervatis ab Episcopo.

7. A caſibus reſervatis ab Episcopo per te Novitium commiſiſ, ſive ante, ſive poſt ingreſſum in Religionem, non poteſ, ut habet Averſ. q. 17. de pen. ſed. 1. dum eſ Novitius abſolvi per communem Confeſſarium ſecularem, niſi ſiſ auctoritatem abſolvendi à reſervatis obtinuerit ab eodem Episcopo. Ratio eſt manifeſta, quia prædictus communis Confeſſarius, ut ſuprà diximus, limitatam habet Jurisdictionem, quæ ad reſervata non extenditur; at vero ab iſdem reſervatis Episcopo, poteris dum eſ Novitius abſolvi per communem Confeſſarium tuæ Religionis approbatum à Superiore. Ratio eſt, quia ex vna parte Religioſi, ut ſuperius vidimus, cum ſint exempti, non ſubiacent Caſibus reſervatis Episcopo, & ex alia, Novitij in favorabilibus gaudent omnibus privilegiis ſuæ Religionis, ut notat Sanc. l. 6. in dec. c. 10. a. n. 10. nam propterca poterunt abſolvi à Caſibus Summo Pontifici reſervatis, ſicuti poſſunt cæteri Religioſi profeſſi nempe à Superioribus talis Religionis juxta privilegia, quæ quilibet Religio habere ſolet, & juxta ea quæ dicuntur ſuo loco inferius, c. 11. §. 1.

Pro Caſibus Reſervatis à Religione.

8. Porro pro Caſibus reſervatis in Religione, eſt iterum diligenter ſubdiſtinguendum; vel enim Primo, loquutio eſt de Confeſſariis Regularibus, imò, & ſecularibus, quibus Superior Religionis exemptæ conceſſit licentiam abſolvendi ſuos Religioſos ſubditos independenter ab Episcopo (quod certe ex privilegiis exemptionis facere poſſunt, qualem exemptionem hodie habet Religioſes ſec. omnes) & de his Confeſſariis dico non poſſe abſolvere Novitium à dictis Caſibus reſervatis in Religione, niſi ſpecialem ad hoc facultatem obtineant à Superiore Religionis. Ratio eſt, quia ejuſmodi Confeſſarii Jurisdictionem abſolvendi reſervata nondum acceperunt à ſuo Superiore. Neque obſtat prædictos Confeſſarios jam habere licentiam excipiendi prædictas Confeſſiones. Non obſtat, inquam. Nam Superior, cum licentiam ſeu Jurisdictionem abſolvendi concedit limitatè, id eſt, dumtaxat pro non reſervatis, niſi contrarium exprimat, ut infra dicemus.

9. Vel Secundo, loquutio eſt de iſdem Confeſſariis, ſive Regularibus, ſive ſecularibus, quibus non jam Superior Regularis, ſed Episcopus conferat Jurisdictionem, Approbationemque abſolvendi ſuos ſubditos. Et de his Confeſſariis duplex eſt ſententia, utraque probabilis. Alij enim negant hos poſſe abſolvere Novitios à Caſibus prædictis reſervatis in Religione, in qua ſunt Novitij, quia Novitios (inquiunt) per ingreſſum in Religionem, omniſ mutavit domicilium, relinquens Territorium Episcopi, cui non amplius eſt ſubditus, unde ſicuti ab eo iudicati in foro externo non poteſt, ita nec poterit ab-

ſolvi in foro interno. Hanc ſententiam ſequitur cum Corduba, aliſque Laym. lib. 4. tr. 5. c. 4. n. 4. Suarez tom. 4. de Relig. tr. 8. l. 2. cap. 17. n. 14. & Alcanius Tambur. de Inre Abb. tr. 2. d. 6. q. 6. n. 11.

10. Alij vero affirmant, quia quavis quoad forum Penitentia, Novitij ſint exempti à Jurisdictione Episcopi, propter Privilegia Religionis, quibus, & ipſi gaudent, unde poſſunt tum iudicari in foro externo, tum in foro interno à ſuperioribus ſuæ Religionis, tamen in odioſis Novitiis non veniunt nomine Religioſorum. Cum ergo odioſum ipſiſ ſit, non poſſe abſolvi ab Episcopo, poterunt tunc (ſi velint) tenere ſe, ut ſeculares, & ſic ab Episcopo, vel à Confeſſario, per ipſum approbato, legitime abſolvi, non ſolum à non reſervatis, ſed etiam à Caſibus reſervatis, in Religione, qui caſus, ut ſupponere ſemper debemus, non ſunt ab Episcopo reſervati pro prædicto Confeſſario. Ita ſibi contrarius Alcanius Tamb. de Inre Abb. tom. 2. d. 13. q. 5. plur. citans, Henric. Ioan. la Cruz aliſque apud Boſſ. de ſubſ. ſed. 3. c. 4. n. 13. & apud Averſ. q. 16. ſed. 7. & apud Dian. p. 1. tr. 6. reſ. 27. & p. 3. tr. 2. reſ. 4. & par. 4. tr. 4. reſ. 5. Barbi in ſed. lib. 6. q. 23. n. 3. nolens quid decernere de Novitiis Societatis.

11. Suarez l. c. qui priorem ſententiam ſequitur, dicit, Privilegium exemptionis totum, & integrum participari à Novitio: cum ergo in exemptione ab ipſiſ participata includatur, ipſos eximi à neceſſitate adeundi ad Episcopum pro reſervatis, non poterunt amplius ad illum adire pro abſolutione; licet enim hæc pars exemptionis non valendi petere ab Episcopo ſit (ait Suarez) odioſa, tamen quia includitur in ipſa exemptione, illam integrè participant Novitij, etiam huic parti ſubjacebunt.

12. Sed proſecto non apparet ratio, cur Novitius ex vi privilegij exemptionis, non poſſit acceptare id, quod ſibi favet: puta, ut abſolvi valeat à Superiore ſuæ Religionis & reſolvere, quod ſibi nocet, ſcilicet, ut abſolvi non valeat ab Episcopo.

CAPUT IV.

De peccatis, quæ ſive non poſſint, ſive nota ſolent reſervari.

1. Hæc ſunt. Primo venialia, ac mortalia, ritè aliàs abſoluta. Secundo mortalia dubia. Tertio mortè interna. Quartò, non completa.

2. Porro, antequam hæc quatuor ſigillatim declararem, adverte, ad multa ſequentia decernenda, legem, ſeu præceptum conſtituentia Caſus reſervatos, cum ſint odioſa; & reſtringunt enim libertatem abſolvendi, eſſe ſtrictè interpretanda (ſicuti de ſimilibus legibus odioſis docent Auctores, ut Salaſ d. 2. t. 5. a. V. Interpretatio, num. 1. & Caſtrop. de legib. d. 5. p. 3. §. 3. num. 11.) hoc eſt, debere verba, quibus caſus reſervantur, ſumi ſecundum propriam ipſorum ſignificationem, & quando dubitatur de ipſo ſenſu benigniorem partem eſſe accipiendam. Hoc in memoriam redactò, per quatuor propoſita breviter, ſed ſufficienter diſcurramus.

Venialia, ac mortalia aliàs ritè abſoluta.

3. Hæc ideo non ſolent reſervari, quia cum ea non obligemur conſiteri, inutiliter reſervarentur. Dixi non ſolent, nam an poſſint, lege Suarez t. 4. ad 3. partem, d. 29. ſed. 3. affirmantem, & Valq. t. 4. ad 2. partem q. 91. art. 5. dub. 2. negantem.

4. Hinc ſit, ut, ſi tu committas peccatum, quod ex ſe eſt reſervatum, ſed ob defectum plenæ advertentia, vel ob parvitatem materiae cognoſcas, te non peccaſſe, niſi venialiter, illud non ſit reſervatum; Fac. v. g. homicidium, & furtum eſſe reſervata, tu verò occidas aliquem inadvertenter, ſed tamen negligentia dumtaxat venialiter interce-

intercedente, vel fureris Num, vel alterum obolum, non eris peccati reservati Reus.

5. Aliud amplius addit Quintan. de poen. sing. 8. nempe, cum ab Episcopis (nam de Praelatis Regularium alia est ratio mox dicenda cap. 5. §. 1. aliquid peccatum mortale, v.g. furtum reservatur non intelligi reservatum in quacunque materia notabili, quamvis mortali, sed in materia ejus generis, quae possit dici delictum, esse & retro. Verum id commodius explicabitur infra loco citato.

Mortalia dubia.

6. Ego, possint, ut censet Turrian. in select. d. 38. mortalia dubia, reservari, tamen, quando id expressis verbis non fit, sed absolute aliquod peccatum reservatur, de certo intelligitur, non de dubio. Ratio ducenda est ex dictis num. 1. quia stricta est in hac materia interpretatio facienda.

7. Sive ergo dubites, te commississe illud peccatum, quod est reservatum, sive an illud quod commisisti sit mortale, sive an aliud comprehendatur in Decreto de peccatis reservatis, quod est habere dubium facti, vel iuris, reservationem non incurris. Vide Suar. de censur. d. 40. sect. 6. Diana p. 4. tr. 6. ref. 4. Meroll. alios cit. s. 1. d. 3. cap. 3. num. 370.

8. Hic scrupulum iniicit Sanch. lib. 1. Sum. c. 10. n. 15. quem sequitur Bonac. de poen. d. 7. quasi. 7. p. 5. §. 4. Ait enim, si peccatum sit dubium, sed praesumptio in foro externo sit pro peccato, sicuti in eo externo foro judicaretur, ut certum, ita in foro interno iudicandum esse, ut certum; atque adeo, ut reservatum. Proferat v. g. propositionem haereticam, sub dubium tibi est, an in ea prolatione mortaliter peccaveris, tunc sicuti iudex in foro externo ex illa sufficiente praesumptione prolationis, ita, ut haereticum certum, condemnaret, ita Confessarius in foro interno, atque adeo cum reservatione, condemnare debetis.

9. Verum cum De Lug. d. 20. de poen. n. 18. & 19. Meroll. apud Dian. mox citandum, Quintan. de poen. sing. 11. n. 1. Diana part. 4. tr. 3. ref. 4. dicens utramque opinionem esse probabilem, & aliis scrupulum removendum iudico ex dictis, quia nimirum reservatio peccatorum debet restringi iuxta regulam, quam modo n. 1. tradidimus, ut scilicet faveamus conscientiae quantum, salvis praecipui verbis, faveo possumus; quam regulam observare non cogitur forum externum.

10. Queris. Situ dubius de casu reservato, dubius, v. g. an commiseris haeresim, absolvaris, à communi Confessione, sed postea re melius expensa, comperias, te verè haeresim illam externam commississe, obligaberisne illam iterum confiteri apud Confessarium, habentem potestatem illam absolvendi?

11. Respondeo. Hic tangitur illa quaestio. An obligetur quis confiteri iterum peccatum, quod apud Confessarium deposuit, ut dubium, si deinde comperiat esse certum, de qua quaestione satis dixi, lib. 1. Met. Conf. cap. 1. §. 4. ubi notavi, communem opinionem esse, obligari, quia ejusmodi peccatum videbitur in priore confessione solum fuisse indirectè absolutum, innui tamen, sententiam censentem, non obligari esse probabilem, quia dici probabiliter potest, illud absolutum fuisse directè.

12. Iuxta hanc ergo posteriorem sententiam, tu non obligaberis iterum confiteri dictam haeresim, quia iuxta sententiam hanc fuit tua haeresis satis supèrque directè absoluta.

Morè interna.

13. Superfluum esset quaerere, an peccata (vtrique mortalia, interna possint reservari: sufficit nobis advertere ea nunquam fuisse reservata, quia Ecclesia, propter suam benignitatem, proficitur, se non iudicare de interioribus,

nisi quando voluntariè quis Sacramento peccatorum subiiciat.

Ut ergo peccatum sit reservatum, necesse est, ut aliquo tandem modo in actum exeat executione.

14. Tempèstivè autem hic incidit Sanch. de poen. lib. 1. tr. 8. lib. 2. cap. 18. n. 12. Sanch. l. 2. de casib. Castrop. de poen. p. 1. §. 3. n. 4. De Lug. mox citando, contra Turrianum, notabilis oblatio, ducta ex duobus principiis haecenus indicatis: Absolutio non reservat, nisi peccata externa. Absolutio in Diocesi, ubi esset reservatum omne furtum, vel omnis percussio proximi, furaretur vnum tantum parvam scilicet materiam animo surprisendi quatenus tem notabilem, vel percuteret proximum leviter, laedendi graviter, peccaret quidem mortaliter, sed peccato reservato, quia illud quod est mortale in malitia mortalis in actum externum promanet non internum, illud verò, quod est externum, est seculare, & dicitur veniale, atque adeo non reservatum, vide quae infra c. 6. §. 2. n. 3. & 4.

15. Pari modo quando reservatur (inquit De Lug. d. 20. de poen. n. 15.) peccatum circa cultum, quoties in actum externum prodit, requiritur, ut quod ipsa actio externa secundu se habeat gravitatem.

Nam si quis, intentione mortali, & gravi commisit, dicat alteri aliquod verbum turpe ex se, vel exerceat aliquam aliam actionem externam in re, v. g. licet haec actio denominetur mortalis, non tamen ne graviter mala, à qua procedit, non erit reservata, sicuti sola voluntas interna non reservatur, ita ut non procedat in actum externum habentem in se gravem malitiam, & indecentiam. Haecenus De Lug. quam eandem rem sic Castropalaus de poen. d. 1. §. 3. num. 7. Visio curiosa foemina, levis tactus manus, similes, tametsi iniqua, & mortali intentione commissa reservati non erunt, quia ea malitia, quatenus mortalis est, non prodit in externum actum. Hae enim de exclusivis verba haereticali intentione dicta ex quo per se spectatis, colligi haereticis non possunt. Hae Castropalaus.

Non completa in ea ratione, qua reservatur.

16. Si reserventur v. g. incestus, adulterium, homicidium, furtum, &c. non incurrit in reservationem, qui solum dicta peccata attentaverit, vel inchoavit. Ita Sylvest. Graff. Henric. quos citat Castrop. l. c. §. 2. num. 3. Quare qui solum turpius alterius uxorem, eandemque est amplexatus, vel detrahit. Qui solum percussit, vel vulneravit, quare per viter. Qui scalas apposuit, & arcem aperuit, ut furaretur, sed re ipsa non est furatus, &c. peccatum reservatum quam commisit. Ratio ducitur ex principio allato, quia legis reservationis stricta est apponenda interpretatio, & ideo de peccato intelligenda, quod absolute completum est in suo genere, qualis est incestus, adulterium, furtum, &c. consummata, non vero amplexus, detrahit, furtum attentatum.

17. Hinc fit, ut in ejusmodi forma reservandi non datur ille qui solum mandat, vel solum auxiliatur, sed solum consilium dat: hi enim non dicuntur absolute committere, seu complere illud peccatum, cum mandatis cooperantur.

Dixi in ejusmodi forma reservandi, si enim expressentur similia attentata, vel inchoata non est dubium, tunc etiam illa reservari. Sic in aliqua Religione servatur quicunque lapsus carnis externus, & sic servatur communicatio C. Si quis suadente lata contra peccatum Clericorum C. Quanta de sent. Excomm. extenditur mandantes, & consilium dantes, &c.